

Broj: 03-04-228/2023
Sarajevo, 06.06.2023. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Predstavnički dom

gosp. Sanel Kajan poslanik
gosp. Ivan Miličević, sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničku inicijativu

Poštovani,

U skladu sa odredbama člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa članom 116. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08 i 26/20), u prilogu Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, broj: 03-34-1616-1/23 od 26.05.2023. godine, koji sadrži odgovor na poslaničku inicijativu, koju je podnio poslanik Sanel Kajan.

S poštovanjem,

SEKRETAR VLADE

mr. sc. Edita Kalajdžić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 07-06-2023

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	-02-	1428	123

Broj: 03-34-1616-1/23
Mostar, 26.05.2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SEKRETARIJAT
n/r gđa. Edita Kalajdžić, sekretar
Hamdije Čemerlića 2
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
Sarajevo

PRIMLJENO: 05-06-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03-04	-	228	/2023

PREDMET: Zastupnička inicijativa g. Sanela Kajana - odgovor, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj 03-04-228/23 od 05.05.2023. godine

Poštovana,

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je zaprimilo Vaš akt, broj i datum veze, u prilogu kojeg ste nam dostavili zastupničku inicijativu, koju je podnio g. Sanel Kajan, zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, a koja je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavljena aktom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broj 01-02-1428/23 od 03.05.2023. godine. Zastupnik Sanel Kajan je podnio sljedeću inicijativu:

„Inicijativu za podizanje nivoa zaštite i sigurnosti djece i osoblja u obrazovnim ustanovama u Federaciji BiH“, uz obrazloženje:

„Užasnut sve češćim tragičnim događajima slučajeva pucnjave u školama, tražim od Ministarstva obrazovanja FBiH i resornih kantonalnih ministarstava i institucija da poduzmu konkretne mjere na podizanju nivoa zaštite i sigurnosti učenika, nastavnog osoblja i uprava u obrazovnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također apelujem da se započne s neophodnom reformom obrazovnog sistema, kao i poboljšanju obrazovne i udžbeničke politike.“

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke ispod daje odgovor na navedenu zastupničku inicijativu.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke kontinuirano provodi i uključeno je u različite aktivnosti, koje su usmjerene na prevenciju i sprečavanje nasilja nad djecom i među djecom, a iste uključuju:

- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je učestvovalo i u izradi Strateškog programa: „Sigurnost djece u digitalnom okruženju u FBiH“ i „Akcionog plana za borbu protiv nasilja nad djecom u digitalnom okruženju“ za period 2021-2023. godina, s ciljem intersektorskog uspostavljanja efikasnih mehanizama prevencije nasilja i zaštite djece. Aktivnosti su inicirane od Federalne uprave policije, uz podršku UNICEF-a, Save the Children-a i Centra za sigurni internet/MFS Emmaus, a sve u sklopu implementacije projekta „Prevencija i rad na sprječavanju seksualnog

iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju u Bosni i Hercegovini“. Osnovne aktivnosti su usmjerene na analizu postojećih pravnih okvira nadležnih državnih/entitetskih tijela koji omogućavaju provođenje zakona i drugih relevantnih agencija za zaštitu osoba mlađih od 18 godina na internetu i na svim internet platformama.

- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je, u saradnji sa Međunarodnim forumom solidarnosti – EMMAUS (MFS-EMMAUS), udruženjem koje je posebno posvećeno prevenciji i zaštiti djece od nasilja i iskorištavanja u stvarnom i digitalnom okruženju, prosljedilo kantonalnim ministarstvima obrazovanja set informativno-edukativnih materijala, kako bi svima u odgojno-obrazovnim ustanovama mogli pomoći u ranom prepoznavanju rizika, boljoj informiranosti, kao i pravovremenom reagiranju na bilo kakav oblik nasilja. Centar za sigurni internet je organizirao i webinare o temi: “Educiranje djece za sigurno korištenje informaciono-komunikacijskih tehnologija (IKT) i zaštite od seksualnog zlostavljanja i zanemarivanja djece, kao i neprimjerenog sadržaja”.
- Realiziraju se i aktivnosti iz Strateškog plana za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u Federaciji Bosne i Hercegovine 2020-2025. godina, a poseban fokus u ovom dokumentu je stavljen na omogućavanje sigurnog i kvalitetnog okruženja za pravilan rast i razvoj djece u Federaciji Bosne i Hercegovine i zaštitu od svih oblika nasilja.
- Provode se i aktivnosti planirane u Akcionom planu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se odnose na prevenciju i suprotstavljanje svim oblicima terorizma, odnosno nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, poštujući pritom vrijednosti demokratije, vladavine prava i ljudskih prava i osnovnih sloboda. Akcionim planom je predviđeno da Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke koordinira aktivnostima iz oblasti prevencije sa predstavnicima kantonalnih ministarstava obrazovanja i drugim, domaćim i međunarodnim partnerima, a od posebne važnosti je kontinuirana edukacija, ponajprije nastavnog osoblja, a onda i mladih ljudi, pogotovo kada se primjenjuju nastavne metode koje izoštravaju kritičko mišljenje kod učenika i njihovu otpornost da se odupru nasilničkim utjecajima. U okviru prevencije provode se i edukacije o razvijanju rezilijencije i kritičkog mišljenja za mlade, roditelje i nastavno osoblje i integrira tema o medijskoj i informacijskoj pismenosti u formalni sistem obrazovanja.
- Realizirana je i Kampanja pod motom „RAZMISLITE PRIJE NEGO ŠTO PODIJELITE“. Naime, na inicijativu AMBER Alert Europe, nevladine organizacije u oblasti zaštite djece i službenika za provođenje zakona iz 28 zemalja širom svijeta, pokrenule su kampanju prevencije zloupotrebe djece posredstvom informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Centar za sigurni internet BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, policijske agencije BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke i ostale relevantne institucije podržale su realizaciju ove jednogodišnje kampanje, pored koje je dogovorena intenzivna saradnja u cilju podizanja svijesti djece, mladih, roditelja, nastavnika, ostalih profesionalaca i građana Bosne i Hercegovine o nasilju nad djecom u digitalnom okruženju i mogućnostima njegovog adekvatnog suzbijanja.
- Realizira se Program “Socijalizacija sa pravom“, u saradnji sa PH International, čiji je cilj da se svim relevantnim akterima u lokalnoj zajednici, prije svega učenicima, roditeljima, nastavnicima i policijskim službenicima, približi koncept vladavine prava

kako bi se podigla svijest o značaju poštovanja zakona i, s tim u vezi, važnosti jačanja partnerstva škola i policijskih službi u preveniranju svih vidova maloljetničke delinkvencije. Program je implementiran u značajnom broju škola u kantonima u Federaciji BiH.

- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, iz dijela prihoda ostvarenih u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću, također kontinuirano provodi Program zaštite prava djece koja su žrtve zlostavljanja, pedofilije i prosjačenja.
- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke svake godine obilježava Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja i poziva sva nadležna kantonalna ministarstva obrazovanja da se pridruže obilježavanju ovog značajnog datuma kako bi udruženi podigli glas protiv vršnjačkog nasilja, te je preporučilo da se na časovima odjeljenskih zajednica u školama na području svih kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine razgovara o ovoj temi - borbi protiv nasilja među vršnjacima.
- Provode se i aktivnosti iz Strateškog plana za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici, a u okviru multisektorskih edukacija vršila se i promocija hodograma djelovanja, preciznih postupaka u slučaju nasilja nad djecom, posebno u odgojno-obrazovnim ustanovama.
- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke saraduje na uvođenju Programa sekundarne prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja, kao program ranog prepoznavanja indikatora koji mogu dovesti dijete u opasnost da postane počinitelj ili žrtva različitih oblika nasilja, i koji omogućava pružanje adekvatnog tretmana djetetu i porodici umjesto određivanja sankcije, u okviru kojeg se pravovremeno reagira na rane znakove neprilagođenog ponašanja, istražuju njihovi uzroci uzroka, te se radi na njegovom smanjivanju ili otklanjanju, koji je već uveden u nekim kantonima (KS, USK i K10), a planira se njegovo širenje i na ostale kantone.

Kada su u pitanju reforme u obrazovanju, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke podržava i daje aktivan doprinos u svim reformskim procesima u oblastima obrazovanja i nauke koji se provode u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, reforme u obrazovanju su se najčešće pokretale na način da su se na nivou Bosne i Hercegovine donosili okvirni zakoni za različite nivoe obrazovanja, zatim dokumenti strateškog tipa, ali i druge vrste dokumenata kao što su: preporuke, prioriteti, smjernice, mape puta, akcioni planovi i dr.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, u svim tekućim reformskim procesima u obrazovanju, u skladu sa svojom zakonom utvrđenom ulogom, daje savjetodavnu i stručnu podršku kantonima u Federaciji BiH, te koristi i stavlja na raspolaganje svoju koordinirajuću ulogu u reformskim procesima u Federaciji BiH. Pored navedenog, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, u okviru svojih redovnih programa pruža snažnu podršku razvoju obrazovanja i nauke, unapređenju kvalitete i uslova rada odgojno-obrazovnih ustanova i poboljšanju inkluzivnosti odgoja i obrazovanja u Federaciji BiH. U 2023. godini, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, među ostalim, planira realizirati sljedeće programe koji su usmjereni na poboljšanje kvalitete i uslova odgoja i obrazovanja za djecu predškolskog uzrasta i učenike u FBiH, zalažući se snažno za inkluziju sve djece u odgojno-obrazovni proces:

- Podrška projektima poboljšanja inkluzivnosti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja (realizirat će se kroz javni poziv Ministarstva);

- Podrška bibliotekama osnovnih i srednjih škola radi jačanja jezičko-komunikacijskih kompetencija (realizirat će se kroz javni poziv Ministarstva);
- Podrška programima obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja odraslih osoba s fokusom na žene radi lakše integracije na tržište rada (realizirat će se kroz javni poziv Ministarstva);
- Podrška radu ustanova socijalne zaštite u Federaciji BiH za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti;
- Podrška školovanju odličnih učenika romske nacionalnosti (program će se realizirati kroz saradnju sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja);
- Podrška najboljim učenicima osnovnih i srednjih škola u Federaciji BiH (program će se realizirati kroz saradnju sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja);
- Podrška programima razvijanja funkcionalnih znanja i vještina djece predškolskog uzrasta i učenika javnih osnovnih i javnih srednjih škola (program će se realizirati kroz saradnju sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja, koji predlažu projekte odgojno-obrazovnih ustanova za podršku);
- Nabavka udžbenika za učenike osnovnih škola u Federaciji BiH od 1. do 5. razreda (program će se realizirati u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja, a finansirati iz Budžeta FBiH);
- Sufinansiranje izgradnje/dogradnje u tri odgojno-obrazovne ustanove u FBiH, što će se finansirati iz Budžeta FBiH i dr.

S poštovanjem,

MINISTARICA
Juraković
prof. dr. Jasna Duraković